

Mr. 276/1046/, IV metai. D i e p h o l z, 1948 m. gruodžio mėn. 10 d.

Bevino pranešimas užsienio politikos klausimais

Vakar Žemuosiuose Rūmuose D. Britanijos užs. reik. min. E. Bevin atidarė 2 dienų debatus užsienio politikos klausimais, padarydamas pranešimą apie dabartinę politinę padėtį pasaulyje. Min. Bevinas priminė, kad britų užsienio politikoje neįvykę jokių pakeitimų. Svarbiausį dėmesį min. skyrė Berlyno reikalams, konstatuodamas, kad naujausieji įvykiai visa smarkiai apipainioję, tačiau D. Britanija ir toliau remia savo nusistatymą sutikti konferuoti net visos Vokietijos reikalais, jei bus nuimta blokada. Jis labai vertino Saugumo Tarybos pirm. dr. Pramuglios ir 6 neutraliųjų darbą. Rinkimus min. apibūdino kaip laisvus ir demokratiškus ir smarkiai nuvylusius sovietus. "Oro tilto" darbą pavadino milžiniškom pastangom. Maisto ir anglies transportas dar būsiąs padidintas naujais JAV lėktuvais. Berlyno problemą ministeris vertina labiau, negu kiti. Padėtis vak. Vokietijoje pagerėjusi, didėja plieno ir anglies gamyba, Bonnoje pasiterimai sudaryti fed. Vokietijos vyriausybę vyksta sėkmingai, susitarta ir dėl okupacinio statuto. Ruhro klausimu ministeris nurodė britų pažiūrą, lygindamas ją su prancūziškąja, galutinai pabrėždamas, kad britų vyr. nemananti ilgam laikui Ruhro kontroles bei nuosavybės perduoti tarptautinėms korporacijoms. Vokiečių tauta pati turėtų galutinai šiuos klausimus apspręsti. Austrija dabartinėje padėtyje negalinti pasilikti. Būtų įvykdytas teisingumas, jei okupacinės kariuomenės iš jos pasitrauktų. Vak. Europos Unija atliko svarbių darbų, ypač sudarydama nuolatinę karinę tarybą. Jeigu bus sudarytas Š. Atlanto paktas, tai bus parodytas puikus kolektyvinio saugumo pavyzdys. Dviem klausimais min. ryškščiai kalbėjo, tai JTO ir Kinijos klausimais. Jis pareiškė, kad vargu, ar JTO įstengs nugalėti visus sunkumus bei juos pašalinti. Vakarų Eur. Unija ir didelė britų imperijos tautų šeima tada sudarys pasauliui lygsvarą. Kinija, tas nelaimingas kraštas, kuriame jau 400 metų, kaip be pertraukos liejamas kraujas. Niekas negali žinoti, kaip toli nueis komunistinė kariuomenė. Deja, britai dėl savo ūkinių sunkumų Kinijai niekuo negali padėti, tai būtų JAV pareiga. Tačiau, kai Kinijoje bus taika, D. Britanija visomis jėgomis remis jos atsikūrimą.

Kitos naujausios radijo žinios

= Vengrijos min. pirmininkas Deneš, kuris priklausė smulk. žem. ūkio savininkų partijai, vakar atsistatydino. Jo vietą užėmė tos pačios partijos narys - dabartinis ūkio ministeris Dobi. 1945 m. smulk. žem. ūkio sav. partija rinkimuose laimėjo didžiumą, šiuo metu ji tapusi paklusniu Maskvos užgaidų įrankiu.

= Francūzijos min. pirm. Queuille pareiškė, kad ji min. taryba įgaliojo kelti pasitikėjimo klausimą, jei tautinis susirinkimas neakceptuos jai patvirtintiektų 1949 metų biudžeto.

= Maršalio plano administratorius P. Hofman iš Londono išskrido į Kiniją.

= Paryžiuje JTO saugumo taryboje iš naujo iškeltas klausimas priimti 12 valstybių į JTO. Sovietai šliaužėsi dėl Austrijos, Italijos, Irlandijos, Transjordanijos ir Suomijos priėmimo.

= Politinėje JTO komisijoje nutarta sudaryti Korėjos reikalams komisiją, kuri prižiūrėtų okup. kariuomenių atitraukimą. Sovietų atstovai priešinosi šioms nutarimams.

= Vakar JTO socialinių reikalų komisijoje buvo patiektas patvirtinti žmogaus teisių deklaracijos projektas, kurio paruošimui reikėjo 2,5 metų. Šio projekto iniciatorė yra E. Ruzveltienė. Šiame projekte numatytos žmogaus ir piliečio laisvės politiniame, visuomeniniame ir ūkiniame gyvenime. Pagrindinis punktas skelbia, kad visi žmonės gimsta laisvi ir lygūs. Ši deklaracija liečia visus žmones, nežiūrint rasių, kalbos ir lyties skirtumų. Posėdyje iš 31 punkto priimta 19, tačiau daugumoje nepriimtieji punktai netinka tik formalia puse. Sovietai ir jos satelitai nuo balsavimo susilaikė, tat už projektą paduota 29 balsai. Niekas nebalsavo prieš. Sovietai diskusijų metų stengėsi įrodyti, kad šis projektas yra aiškus pretekstas kištis į valstybės vidaus reikalus ir aiškino žmogų kaip visuomenės ir valstybės dalelę, taikydamas jam ir valstybės reikalavimus bei pareigas. Vakariečiai ir kitų tautų delegatai šiuo atveju žmogų stato kaip atskirą individą. Jei šis projektas JTO pilnates būtų priimtas, tuo pačiu būtų pastatytas kertinis akmuo pasaulio taikai ir gerbūviui.

Poniai Vabolienei ir ponams Petkūnams, mirus jų mamytei, reiškiam
nuoširdžią užuojautą.

K., J. ir A. Crentai

V i e t o s ž i n i o s :

- Šiandien nugriebtą pieną gauna Nr.183 - 314.
= Šiandien duona, sviestas, cukrus, marmeladas, sūris ir silkės duodama šia tvarka: Nr.241 - 300 nuo 8 - 9 val., Nr.301 - 360 nuo 9 - 10 val., Nr.361 - 420 nuo 10 - 11 val., Nr.421 - 485 nuo 11 - 11,45 val., Nr.1 - 60 nuo 13 - 14 val., Nr.61 - 120 nuo 14 - 15 val., Nr.121 - 180 nuo 15 - 16 val., Nr.181 - 240 nuo 16 - 17 val.
= Stovyklos Vadovas skelbia gyventojų žiniai IRO išleistą aplinkraščių emigracijos į Jungtines Amerikos Valstybes reikalų: Tuo tarpu dar negalima duoti pilno vaizdo ir emigracijos vykdymo eigos pagal 1948 metų DP įstatymą. Tikroji emigracija dar neprasidėjo ir amerikiečių zonoje, o mūsų zonoje ji prasidės ne anksčiau, kaip sekančių metų pradžioje, ir gali būti tik nuo kovo mėn. 1 d. Jūsų informacijai patiekiami šie punktai, kurie jau dabar yra maždaug paaiškėję: 1. Britų zonos būtų padėti šiuo momentu: Kiekvienas DP, turintis affidavit or support ar turintis vilčių, kad jo draugai ar atitinkamos organizacijos Amerikoje galėtų paremti jo atvykimą į JAV, turi nedelsdamas su jais susisiekti, prašydamas jų pareikalauti iš DP komisijos, Washington 25, D.C. atsiųsti pareiškimo formulius, reikalingus DP asmenų įvažiavimui. Užpildytieji pareiškimai siunčiami atgal DP komisijai ir jie laikomi galiojančiais, jeigu juose garantuojama trys pagrindiniai reikalavimai: a/ kad DP asmeniui suteikiamas higieniškas butas, nepašalinant iš jo tų asmenų, kurie šiuo metu jame gyvena, nebent minėti asmenys gali susirasti sau tinkamas patalpas kitur. b/ kad DP asmeniui suteikiamas darbas. Šis garantuoja DP šeimos pragyvenimą, ir kad iš šio darbo neišstumiamas dabartinis vietinis darbininkas. c/ kad pakankamais ištekliais yra komisiškai garantuojama, jog nelaimės atveju DP asmens šeima nepasidarys valstybei našta. 2. Šios garantijos bus persiunčiamos DP komisijos Europos skyriui Miunchene, iš kur bus skirstomos atskiromis zonomis pagal DP asmenų gyvenamąsias vietas. Amerikoje dokumentų paruošimas užtruks ilgesnį laiką, todėl šiuo metu DP nebus siunčiami į emigracines stovyklas. Dokumentai vėliau bus persiunčiami patikrinimo įstaigoms/Field Unit/, kurios dokumentus peržiūrės ir nustatys kandidatų tinkamumą emigracijai pagal 1948 metų DP įstatymą. Jeigu kandidatai atitiks reikalavimus, tai, galbūt, jie bus pašaukti individualiam apklausimui ir po to jiems bus išduodamos vizos. Kiek dabar žinoma, išvykimas nebus vykdomas pagal kelionės dokumentus/upon the travel document/. Išvykimas bus vykdomas per Bremenhafen ir, galbūt, dalimi iš Hamburgo. 3. Tiems, kurie domisi DP įstatymo smulkmenomis, paaiškinama: a/ Tinkamas/eligible/DP reiškia asmenį, kuris yra IRO globoje, jeigu jis atsirado Vokietijoje ar Austrijoje 1939 m. rugsėjo mėn. 1 d. ar po to, tačiau ne vėliau ligi 1945 metų gruodžio mėn. 22 d. ir, kuris 1948 m. sausio mėn. 1 d. gyveno Vokietijoje. Našlaičiams taikomi tie patys reikalavimai. b/ Tačiau pabėgėliams čekams, kuriems yra skiriama 3.000 kvota, leidžiama pasinaudoti DP įstatymu, nors jie Vokietijoje atsirado ir vėlesniu laiku. c/ 30% įvažiujančiųjų privalės būti tokių asmenų, kurie anksčiau dirbo žemės ūkyje ir kurie dirbs žemės ūkyje, atvykę į JAV. Pirmenybė taip pat teikiama tiems DP asmenims, kurie vyksta į tokias sritis/vietoves, kuriose trūksta tokios specialybės darbininkų. Čia atsižvelgiama į tai, kurios specialybės yra įvažiaujantis ir kurioje išsipareigoja dirbti. d/ Jungtinėse Amerikos Valstybėse bus daromi DP asmenims periodiškai patikrinimai per tam tikrą laiką, kuriam pasibaigus bus leidžiama prašyti Jungtinių Amerikos Valstybių pilietybės. e/ Taip pat bus teikiama pirmenybė kraujo giminėms iki trečiojo laipsnio.

Pažymėtina, kad šalpos organizacijos, vykdančios DP įstatymą, vaidina labai didelį vaidmenį. Tikimasi, kad šimtus buto ir darbo garantijų išduos tokios organizacijos, kaip: H.I.A.S., A.J.D.C., Lutheran World Federation, World Council of Churches, Northern Baptist Convention etc. Šioms organizacijoms yra suteikta teisė duoti reikalingas garantijas ir joms bus suteikta teisė parinkti kandidatus savo nuožiūra, todėl jų pagalba galės pasinaudoti ypatingai tie asmenys, kurie neturi artimųjų Jungtinėse Amerikos Valstybėse.